

AMAÇ: Bu talimatın amacı kaza ve yaralanmalarda en yakın sağlık kuruluşuna gidene kadar gerekli ilk yardımının yapılmasıdır.

UYGULAMA SORUMLUSU: Laboratuar Görevlisi

UYGULAMA:

1. CİLTTE: Asit dökülürse önce bol su ile, %1 lik bikarbonat çözeltisi ile iyice yıka, dökülen baz ise bikarbonat yerine %4 lük borik asit çözeltisi kullan. Cilde brom dökülürse yaranın esas kısmını temiz bir bezle sil ve sonra gaz yağı veya benzinle yıka.

2. GÖZE: Asit veya baz sıçrarsa icabında gözü zorla açarak bol su ile yıka. Sıçrayan asit ise %1 lik bikarbonatla, baz ise %4 lük borik asit çözeltisi ile yıka. Göze herhangi bir madde kaçması durumunda su/göz solüsyonları ile en az 15 dakika yıkama işlemi uygula Ayrıca hemen doktora başvurulmalıdır. Yıkama işleminin burnun üst hizasından kulaklar yönünde yapılmasına özen gösterilerek diğer gözün etkilenmemesi ve kimyasalın tekrar göze gelmemesini sağla. Her iki göz de steril veya temiz bir yara bezi ile kapat.

3. AĞIZA: Asit veya baz ise eğer bunların birisi mideye girmiş ise asitlere karşı magnezyum oksit süspansiyonu bazlara karşı ise asetik asit içir ve hemen doktora başvur. Yutulan bir zehir ise mideyi boşaltmak için %2 lik bakır sülfat çözeltisinden 40ml'ye kadar içir.

4. YANIKLAR: Islatma ve yanıktan ile gelen kabarcıkları zedeleme. Yanığın üzerine fazla bastırmadan steril bir bandaj (bulunamıyorsa temiz bir bez) ile ört. Kimyasal yanıklarında elbise düğmelerini çöz, bulaşmış giysiler, iç çamaşırlar ve ayakkabılar (kimyasalların ayakkabı içinde biriktiği göz önüne alınarak) da dahil olmak üzere derhal çıkar, cilt bol suyla en az 15 dakika yıka. Yaraya merhem/sprey vb. bir uygulama yapma.

5. KESİKLER: a) Kanamalarda direkt basınç uygulaması yeterli olmuyorsa yaralı kısmı kalp hizasının üzerinde tutmaya çalış. Kanama çok şiddetli ise yaralının bacaklarını yaklaşık 30 cm kadar yukarı kaldır ve üzerine bir battaniye ört. b) Kesilen kısım bol ve temiz su ile yıka kesilen yere gazlı bez bas. Kan durduktan sonra kesilen yerin etrafını hidrojen peroksit ve alkolle yıka. Yara üzerine herhangi bir ilaç ya da pomad sürme. Yaranın havayla temasını kesme. c) Kesikler içinde cam parçaları kalmışsa bunun çıkarılmasını doktora bırak.

6. GAZLARLA ZEHİRLENME BAŞLANGICI: Kimyasalların solunum yolu ile alınması durumunda bulunulan alanı boşalt, yaralının temiz hava almasını sağla.